

NOTAT

29. februar 2012

J.nr. 2011-0005132

ips/pkh

Høringsnotat til forslag til lov om ændring af lov om arbejdsskadesikring (Forældelse af krav på erstatning for erhvervssygdom og mulighed for at udstede administrative bødeforelæg m.v.)

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsskadesikring (Forældelse af krav på erstatning for erhvervssygdom, indførelse af bødeforelæg og tekniske ændringer) blev sendt i høring den 19. december 2011 med en høringsfrist til den 16. januar 2012.

Der vedlægges en høringsliste.

Der er modtaget høringssvar med bemærkninger til lovforslaget fra følgende organisationer og myndigheder m.fl.:

- Advokatrådet
- Arbejdsskadeforeningen AVS
- Dansk Arbejdsgiverforening
- Datatilsynet
- Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd
- Landsforeningen for Arbejdsmiljø og Arbejdsskade
- Landsorganisationen i Danmark
- Ligestillings- og Kirkeministeriet
- Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser

Justitsministeriet har foreslået en anden opbygning af lovforslaget, for så vidt angår punkterne om forældelse. Lovforslaget er tilrettet i overensstemmelse med Justitsministeriets forslag. I forhold til den version af lovforslaget, der blev sendt i høring, er der ikke herved foretaget realitetsændring af forslaget.

Endvidere har Justitsministeriet anbefalet, at elementet om straf til bestyrelse, direktion, aktuar og revisor i Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring udgår af lovforslaget. Beskæftigelsesministeriet har fulgt Justitsministeriets anbefaling herom.

En række organisationer og myndigheder, der har været hørt, har ikke haft bemærkninger til lovforslaget.

Dette notat følger systematikken i det lovforslag, der blev sendt i høring. Som følge af Justitsministeriets ændringer er nogle af punkterne ændret. Dette er anført i parentes til de enkelte punkter.

Det bemærkes, at lovforslaget støttes i langt hovedparten af høringssvarene.

Bemærkninger i høringssvarene til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1, nr. 1, og 4 – forældelse (§ 2 og 3 i det fremsatte lovforslag)

Advokatrådet har rejst spørgsmål om initiativet til genoptagelse af tidligere afgjorte sager og påpeget, at Arbejdsskadestyrelsen, i det omfang det overhovedet er muligt, bør genoptage disse.

Arbejdsskadestyrelsen vil ikke være i stand til at identificere samtlige sager, der tidligere er afvist som forældede.

Arbejdsskadestyrelsen vil dog søge at finde de sager, der kan identificeres, og gennemgå disse med henblik på genoptagelse og realitetsbehandling. Hertil kommer, at Arbejdsskadestyrelsen vil orientere om lovændringen på sin hjemmeside og i relevante fagblade.

Bemærkningen fra Advokatrådet giver ikke anledning til ændring af lovforslaget.

Ankestyrelsen anfører, at der skulle være forskel i retsstillingen for tilskadekomne afhængig af, om man har anmeldt en erhvervssygdom før eller efter 1. januar 2004. Det skyldes, at der kun er stillet forslag om ændring af gældende lov, der trådte i kraft den 1. januar 2004, og ikke tidligere lov.

Tilsvarende bemærkning har **Landsorganisationen i Danmark** og **Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd**, der tillige henviser til overgangsreglen i § 85 a, stk. 2, hvorefter tidligere lov fortsat skal anvendes på erhvervssygdomme anmeldt før 1. januar 2004.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at der ikke er forskel på retsstillingen afhængig af, om man har anmeldt sin skade før eller efter 1. januar 2004. Det skyldes, at den valgte løsningsmodel (tilføjesen til § 2 som stk. 7 i det lovforslag, der blev sendt i høring) indebærer, at den personkreds, der er sikret efter loven, udvides med tilskadekomne, der har pådraget sig en erhvervssygdom, uanset kravet er forældet før 1. januar 2008. Der er således tale om en ny gruppe af sikrede efter loven, og det har derfor ingen betydning, at kravet på erstatning har været anmeldt tidligere.

Den ændrede opbygning af lovforslaget, jf. indledningen, indebærer samtidig, at dette er præciseret og nu fremgår tydeligere af lovforslaget og lovforslagets bemærkninger.

Arbejdsskadeforeningen AVS foreslår, at arbejdsskadesikringsloven ikke skal indeholde regler om forældelse overhovedet.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at der blev indsat regler i arbejdsskadesikringsloven om forældelse i 2007 med virkning fra 1. januar 2008 som led i en generel revision af lovgivningen om forældelse. I forbindelse med Folketingets behandling af de nye forældelsesregler blev der i arbejdsskadesikringsloven indført

en række fravigelser fra de generelle forældelsesregler. Der var tale om særregler, der var til fordel for tilskadekomne

De hensyn, der ligger til grund for de generelle regler om forældelse, gælder for så vidt også på arbejdsskadeområdet. Det generelle formål med forældelsesregler er at tilskynde til, at fordringer afvikles eller bringes på det rene inden for rimelig tid. Forældelsesreglerne beskytter blandt andet skyldnere, som har indrettet sig på, at et muligt krav ikke vil blive gjort gældende. En hensigtsmæssig afvikling af fordringer medvirker også til at hindre tvister om meget gamle mellemværender, idet sådanne tvister ofte vil være præget af bevistvivl.

Justitsministeriets ændring (lov nr. 421 af 10. maj 2011) af den generelle forældelseslov indebar imidlertid, at der ikke længere gælder en absolut lang forældelsesfrist for erhvervssygdomme. Dette skyldes, at visse sygdomme – som det fremgår af lovforslagets bemærkninger – er så lang tid om at udvikle sig, at kravet på erstatning og godtgørelse for sygdommen er forældet inden udløbet af den nuværende 30-årige forældelsesfrist. Den korte forældelsesfrist på 5 år, der kan suspenderes, gælder fortsat. Ændringen af den generelle forældelseslov får også virkning for krav efter arbejdsskadesikringsloven, medmindre kravet var forældet før 1. januar 2008. Det aktuelle lovforslag sikrer, at Arbejdsskadestyrelsen også kan realitetsbehandle sager, der var forældede før 1. januar 2008.

Bemærkningen fra Arbejdsskadeforeningen AVS giver ikke anledning til ændring af lovforslaget.

Dansk Arbejdsgiverforening giver udtryk for betænkelighed ved forslaget. Dansk Arbejdsgiverforening finder det afgørende, at der med ophævelsen af den lange forældelsesfrist ikke lempes på de gældende dokumentationskrav herunder adækvans, kausalitet m.v. ved anerkendelsen af en erhvervssygdom. Dansk Arbejdsgiverforening anbefaler, at det fremgår eksplicit af lovforslaget.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at der ikke med forslaget er tiltænkt ændringer i gældende praksis med hensyn til anerkendelse af erhvervssygdomme på de punkter, som Dansk Arbejdsgiverforening omtaler.

Dette vil blive præciseret i lovforslagets bemærkninger.

Landsforeningen for Arbejdsmiljø og Arbejdsskadede har rejst spørgsmål om antallet af skader, hvilke sygdomme, der er tale om, og hvad der er baggrunden for, at sagerne forældes.

Beskæftigelsesministeriet kan henvise til lovforslagets bemærkninger. Det fremgår af lovforslagets økonomiske bemærkninger, hvilke forudsætninger, der er lagt til grund for opgørelsen af de økonomiske bemærkninger. Der er tale om sygdomme, der er så længe om at udvikle sig, at sagerne er forældede, inden kravet på erstatning kan konstateres.

Bemærkningerne fra Landsforeningen for Arbejdsmiljø og Arbejdsskadede giver ikke anledning til ændring af lovforslaget.

Til § 1, nr. 2 – Forretningsordenen for Erhvervssygdomsudvalget (Punkt 1 i det fremsatte lovforslag)

Arbejdsskadeforeningen AVS foreslår, at der skal være adgang til at behandle flere sager i Erhvervssygdomsudvalget.

Beskæftigelsesministeriet finder, at dette forslag falder uden for det aktuelle lovforslag, der alene har til formål at præcisere den hidtidige praksis, hvorefter Arbejdsskadestyrelsen i sin afgørelse til sagens parter offentliggør eventuelle dissenser ved Erhvervssygdomsudvalgets behandling af sagen.

Spørgsmålet om forelæggelse af sager for Erhvervssygdomsudvalget blev senest justeret ved lov nr. 186 af 18. marts 2009. Sager om anmeldte erhvervssygdomme skal nu forelægges Erhvervssygdomsudvalget, når "Arbejdsskadestyrelsen skønner, at der er mulighed for, at sygdommen vil kunne anerkendes."

Bemærkningen fra Arbejdsskadeforeningen AVS giver ikke anledning til ændring af lovforslaget.

Landsforeningen for Arbejds miljø og Arbejdsskadede har rejst spørgsmål om, hvorvidt det er muligt med en historisk gennemgang af sager, der er afvist i uenighed.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at der er tale om en kodificering af gældende praksis. Der er således ikke behov for at gennemgå tidligere afgjorte sager. Det bemærkes, at en historisk gennemgang af sager, der tidligere har været behandlet i Erhvervssygdomsudvalget, vil indebære en meget ressourcekrævende manuel gennemgang af et meget stort antal sager. Beskæftigelsesministeriet vurderer, at der ikke er grundlag for en sådan gennemgang af sager, der tidligere har været behandlet i Erhvervssygdomsudvalget.

Bemærkningerne fra Landsforeningen for Arbejds miljø og Arbejdsskadede giver ikke anledning til ændring af lovforslaget.

Til § 1, nr. 3 – Revision af bestemmelsen om automatiske underretning af visse kræftformer (Punkt 2 i det fremsatte lovforslag)

Landsforeningen for Arbejds miljø og Arbejdsskadede ønsker en tættere sammenhæng mellem anerkendelse af kræftsygdomme som arbejdsskader og IARC's (Agency for Research on Cancer) indstillinger.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at det er uklart, hvad der er budskabet bag bemærkningen fra landsforeningen. Det formodes, at bemærkningerne vedrører anerkendelsesspørgsmålet for erhvervsbetingede kræftformer. Dette spørgsmål er ikke omfattet af lovforslaget. Det bemærkes, at indholdet i gruppe K i fortegnelsen

over erhvervssygdomme anmeldt fra 1. januar 2005, jf. bekendtgørelse nr. 1302 af 23. november 2010, bygger på IARC's monografiserie.

Bemærkningerne fra Landsforeningen for Arbejdsmiljø og Arbejdsskadede giver ikke anledning til ændring af lovforslaget.

Til § 1, nr. 5 – Adgang til selvforsikring for folkekirken (Punkt 3 i det fremsatte lovforslag))

Landsforeningen for Arbejdsmiljø og Arbejdsskadede finder, at selvforsikringsordningen bør afskaffes af hensyn til sikring af tilskadekomne krav på erstatning efter arbejdsskadesikringsloven.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at selve spørgsmålet om selvforsikring for offentlige arbejdsgivere ikke er omfattet af lovforslaget, der for så vidt angår dette element alene indebærer, at folkekirken får mulighed for at vælge selvforsikring.

Bemærkningerne fra Landsforeningen for Arbejdsmiljø og Arbejdsskadede giver ikke anledning til ændring af lovforslaget.

Landsorganisationen i Danmark forudsætter, at der bliver tale om en central ordning for alle ansatte, som ikke vil kunne svække de ansattes retsstilling.

Beskæftigelsesministeriet henviser til lovforslagets bemærkninger, hvoraf blandt andet fremgår, at det er tanken, at der skal tilvejebringes en central ordning.

Bemærkningen fra Landsorganisationen i Danmark giver ikke anledning til ændring af lovforslaget.

Til § 1, nr. 7 og 8 – betaling for opgørelser af værdien af erstatning efter arbejdsskadesikringsloven til brug for beregning af krav på erstatning efter arbejdsskadesikringsloven (Punkt 4 i det fremsatte lovforslag)

Advokatrådet bemærker, at denne beregning i langt de fleste tilfælde kan foretages uden Arbejdsskadestyrelsens medvirken. Endvidere anfører Advokatrådet, at betalingen bør afholdes af skadevolderen eller dennes ansvarsforsikringsselskab som en udgift ved sagens behandling. Tilsvarende bemærkninger er kommet fra **Landsorganisationen i Danmark**, der tillige giver udtryk for, at lovforslaget kan medføre, at en beregning fra Arbejdsskadestyrelsen fremover vil være hovedreglen, og at domstolene måske vil stille krav om, at Arbejdsskadestyrelsen opgør værdien af erstatningen efter arbejdsskadesikringsloven i alle sager. Dette vil medføre en utilsigtet forsinkelse af sagsbehandlingen. Landsorganisationen i Danmark giver tillige udtryk for en bekymring over, at Arbejdsskadestyrelsen ikke opgør værdien korrekt, og at det i disse situationer vil være sværere at finde den rigtige værdi af erstatningen efter arbejdsskadesikringsloven..

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at det er korrekt, at beregningen kan foretages uden Arbejdsskadestyrelsens medvirken. Lovforslaget indfører ikke en pligt til

at lade Arbejdsskadestyrelsen foretage beregningen i alle tilfælde. Det er alene tanken med lovforslaget, at Arbejdsskadestyrelsen kan opkræve betaling for arbejdet med beregningen, når Arbejdsskadestyrelsen bliver anmodet om at foretage beregningen. Hvorvidt betalingen skal betales af skadevolderen eller dennes forsikringsselskab afgøres efter reglerne i erstatningsansvarsloven. Der er heller ikke ved lovforslaget lagt op til en ændring af dette. Det bemærkes, at anmodninger om at opgøre værdien af erstatningen efter arbejdsskadesikringsloven oftest kommer fra advokater.

Specielt med hensyn til bemærkningerne fra Landsorganisationen i Danmark bemærkes, at en værdiopgørelse fra Arbejdsskadestyrelsen formentlig kun vil blive krævet af domstolene i de situationer, hvor der er tvist om værdiopgørelsen mellem skadevolder (eller dennes ansvarsforsikringsselskab) og tilskadekomne. Arbejdsskadestyrelsen følger de principper ved opgørelsen af værdien af erstatningen, som Højesteret har fastsat i blandt andet den dom, som Landsorganisationen henviser til. Arbejdsskadestyrelsen kan opgøre værdien af erstatning på et andet tidspunkt, som anført af Landsorganisationen i Danmark, hvis der er anmodet om dette. Der er med andre ord ikke med forslaget tale om ændringer med hensyn til hvilke sager, der skal beregnes af Arbejdsskadestyrelsen, praksis med hensyn til værdiopgørelsen eller på anden måde.

Bemærkningen fra Advokatrådet og Landsorganisationen i Danmark giver ikke anledning til ændring af lovforslaget.

Landsforeningen for Arbejdsmiljø og Arbejdsskadede giver udtryk for, at betalingen modregnes i tilskadekomnes erstatning. Landsforeningen rejser samtidig spørgsmål om honorar for udtalelser om sygdomme, der ikke er omfattet af loven.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at det ikke er korrekt, at betalingen modregnes i tilskadekomnes erstatning.

Med hensyn til spørgsmålet om honorar for udtalelser om sygdomme, der ikke er omfattet af loven, bemærkes at dette spørgsmål ikke er omfattet af lovforslaget. Honoraret for udtalelser om sygdomme, der ikke er omfattet af arbejdsskadesikringsloven, betales efter den almindelige regel om betaling for udtalelser fra Arbejdsskadestyrelsen.

Bemærkningerne fra Landsforeningen for Arbejdsmiljø og Arbejdsskadede giver ikke anledning til ændring af lovforslaget.

Til § 1, nr. 9 – forhøjelse af bødeniveauet (Punkt 5 i det fremsatte lovforslag)

Dansk Arbejdsgiverforening kan ikke tilslutte sig de elementer i lovforslaget som indebærer en forhøjelse af bødeniveauet. Dansk Arbejdsgiverforening finder ikke, at der foreligger dokumentation for, at en forhøjelse af bødeniveauet vil have nogen positiv, forebyggende effekt.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at det nuværende bødeniveau har været gældende i en længere årrække uden justeringer. Beskæftigelsesministeriet har derfor på baggrund af en anbefaling fra Arbejdsskadestyrelsen fundet, at der er grundlag for at forhøje bødeniveauet. Arbejdsskadestyrelsen har i forbindelse med udarbejdelsen af lovforslaget været i dialog med Justitsministeriet, der har forelagt spørgsmålet om bødeniveauet for Rigsadvokaten, der har vurderet, at det foreslåede forhøjede bødeniveau er passende.

Bemærkningen fra Dansk Arbejdsgiverforening giver ikke anledning til ændring af lovforslaget.

Landsforeningen for Arbejdsmiljø og Arbejdsskadede og Landsorganisationen i Danmark foreslår bødestørrelsen forhøjet ud over det foreslåede af hensyn til at styrke det økonomiske incitament til at overholde loven.

Beskæftigelsesministeriet henviser til kommentaren til bemærkningen fra Dansk Arbejdsgiverforening vedrørende samme punkt.

Bemærkningerne fra Landsforeningen for Arbejdsmiljø og Arbejdsskadede og Landsorganisationen i Danmark giver ikke anledning til ændring af lovforslaget.

Til § 1, nr. 10 (§ 82 a) – bødeforelæg (Punkt 6 i det fremsatte lovforslag)

Arbejdsskadeforeningen AVS spørger om, Arbejdsskadestyrelsen kan beholde de indbetalte bøder eller om bøderne tilfalder statskassen.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at bøderne – i tråd med vanlig praksis - tilfalder statskassen.

Spørgsmålet fra Arbejdsskadeforeningen AVS giver ikke anledning til ændring af lovforslaget.

Dansk Arbejdsgiverforening er generelt ikke positiv overfor administrative bøder. Dansk Arbejdsgiverforening finder derfor, at det er en vigtig forudsætning for at udstede bødeforelæg, at den påståede overtrædelse er ukompliceret, klar og tilstrækkelig dokumenteret, og at arbejdsgiveren som modtager af bøden er indforstået med, at sagen afgøres administrativt efter de gældende principper i retsplejeloven.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at formålet med at indføre bødeforelæg i arbejdsskadesikringsloven netop er at afgøre de ukomplicerede sager administrativt på en enkel måde. Er arbejdsgiveren ikke enig i, at sagen kan afgøres med et bødeforelæg vil sagen blive sendt til politiet. Dette fremgår af lovforslagets bemærkninger.

Bemærkningen fra Dansk Arbejdsgiverforening giver ikke anledning til ændring af lovforslaget.

Datatilsynet forudsætter, at Arbejdsskadestyrelsen ved implementeringen af forslaget om adgang til oplysninger om lønudbetalinger i indkomstregisteret iagttager persondatalovens regler. Datatilsynet har specielt henledt opmærksomheden på sikkerhedsbekendtgørelsen.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at Arbejdsskadestyrelsen ved implementeringen af den foreslåede regel vil iagttage persondatalovens regler og krav, herunder reglerne i sikkerhedsbekendtgørelsen.

Til § 2 - ikrafttrædelsesbestemmelsen

Ankestyrelsen rejser spørgsmål om, hvorvidt det er tilsigtet, at der i ikrafttrædelsesbestemmelsen for så vidt angår aktstykke 90 af 23. marts 2011 og tekstanmærkning 139 på finansloven for 2012 ikke er en bestemmelse svarende til tekstanmærkning 129 på finansloven for 2009.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at en sådan bestemmelse ikke er relevant. Aktstykke 90 af 23. marts 2011 og den tilhørende tekstanmærkning vedrører finansieringen af udgifter i sager, der er foreldet i 2011 og 2012. Lovforslaget træder i kraft den 1. januar 2013 og tilvejebringer fremadrettet fra dette tidspunkt et egentligt lovgrundlag for finansiering af disse udgifter fra 1. januar 2013.

Bemærkningen fra Ankestyrelsen giver ikke anledning til ændring af lovforslaget. Ikrafttrædelsesbestemmelsen er justeret i forbindelse med Justitsministeriets lovtekniske gennemgang af lovforslaget.

Uden for lovforslaget

Arbejdsskadeforeningen AVS foreslår, at den 1-årige anmeldelsesfrist for arbejdsskader ophæves generelt. Arbejdsskadeforeningen kæder til dels dette forslag sammen med forslaget i lovforslaget om bødeforelæg, idet man anfører, at arbejdsgiverens betaling af et bødeforelæg bør indebære, at der kan dispenseres fra anmeldelsesfristen.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at der ikke er sammenhæng mellem det strafretlige ansvar for en arbejdsgiver og tilskadekomnes ret til erstatning i forbindelse med en anmeldelse, der indsendes for sent. Reglen om dispensation fra anmeldelsesfristen blev ændret ved lov nr. 496 af 6. juni 2007. Ændringen indebærer, at der nu dispenseres fra anmeldelsesfristen, når det er dokumenteret, at tilskadekomne har været udsat for en arbejdsskade og tilskadekomne eller efterladte har ret til erstatning m.v. som følge af arbejdsskaden.

Bemærkningen fra Arbejdsskadeforeningen AVS giver ikke anledning til ændring af lovforslaget.

Advokatrådet	Frederiksberg kommune
Akademikernes Centralorganisation (AC)	Frie Funktionærer
Ankestyrelsen	Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF)
Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring	Grønlands Hjemmestyre
Arbejdsskadeforeningen AVS	Håndværksrådet
Business Danmark	Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte
Danmarks Frie Fagforening	KL
Dansk Arbejdsgiverforening (DA)	Kristelig Arbejdsgiverforening
Danske Advokater	Kristelig Fagbevægelse
Danske Regioner	Københavns kommune
Dansk Industri	Landsforeningen af Arbejdsskadede
Datatilsynet	Landsforeningen af nuværende og tidligere psykiatribrugere (LAP)
Den Kooperative Arbejdsgiver og Interessesorganisation i Danmark	Landsorganisationen i Danmark
Den Kristelige Fagbevægelse	Lægeforeningen
Det færøske Ulykkesforsikringsråd	Producentforeningen – The Danish Producers Association
Fagligt Fælles Forbund	Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverorganisationer
Finanssektorens Arbejdsgiverforening	Sundhedskartellet
Finanstilsynet	Tandlægeforeningen
Foreningen af Statsforvaltningsjurister	---
Forsikring & Pension	Samtlige ministerier